

D. BOTEZ

Viorica Colpacci – sculptor al luminii

În luna mai, cinaclul *M. Eminescu* și galeria *Spiritus* aparținând Institutului Român de Teologie și Spiritualitate Ortodoxă, în cadrul serialului *Artiști plastici români din New York*, a prezentat o retrospectivă a operei artistei Viorica Colpacci sub forma unor proiecții de diapozitive, comentate de autoare și de invitații serii, respectiv Mariana Terra, Ruxandra Dumitrescu, Teofil Roll și M. N. Rusu.

Întinzându-se pe o perioadă de câteva decenii, opera artistei Viorica Colpacci ne dezvăluie un creator de o mare versatilitate, care trece cu ușurință de la un mediu la altul, traversând aproape toate domeniile artelor vizuale - începând cu pictura, pictură murală, icoane, restaurare, trecând de la designul funcțional și arhitectural al anilor de afirmare în lumea artei, la sculptura ceramică, modă, fotografie, arta digitală, sculptura în bronz, oțel și asamblaj.

Susținătoare a artelor vizuale, Viorica Colpacci a creat o *Galerie de artă* în care a promovat artiști români din diasporă, a publicat articole și eseuri despre artă, despre procesul de creație și despre arta medievală românească. A fost profesoară de artă și a expus pe plan național și internațional. O viață dedicată artei. Vorbind despre dedicația și idealurile artistei, Mariana Terra a spus: "... idealul ei este arta văzută din punctul de vedere al celei care suferă, muncește, crează și rămâne în continuare pe o coloană infinită a valorilor. Viorica Colpacci și-a asigurat locul în arta plastică românească și în conștiința celor care o cunosc."

Iar Ruxandra Dumitrescu a vorbit apoi despre tendința către monumentalitate, originalitatea și valoarea estetică a lucrărilor Vioricai Colpacci.

Ceea ce este însă de remarcat în creația Vioricai Colpacci este permanenta tendință de a transcende barierele obiectului fizic, material și de a-l transfigura conferindu-i nu numai formă, dar și spirit. Preocuparea artistei de a spiritualiza materia prin mijloacele artei se poate asemăna cu cea a alchimistului medieval care, în transmutările sale, transformă metalul ordinar în argint și în aur, ceea ce, transferat în plan spiritual, constituie o redobândire a purității originare a omului și revelarea spiritului dinlăuntru său. Simbol hristic, acest model alchimic se regăsește în ciclul de lucrări numit *Transmutații*, ciclul sculpturilor colorate care duce la dematerializarea obiectului sculptural și transformarea lui într-o structură policromă ce țintește către spiritualizarea materiei. Fără a nara o scenă biblică, aceste lucrări au un profund caracter religios prin atmosfera spirituală pe care o degajă.

În prezentarea sa, artista subliniază influența pe plan conceptual a artei bizantine, de la care a împrumutat soluții de reprezentare vizuală a sacralului și le-a integrat în structurile sale tridimensionale.

Comentând impactul pe care aceste structuri îl au asupra privitorului, Teofil Roll a spus: “Dacă te miști în jurul lor, descoperi o lume, o multitudine de realități în schimbare, o realitate care este formată dintr-o mulțime de realități. O sculptură este formată dintr-o multitudine de planuri, fiecare reprezentând o altă vedere a aceleiași realități.”

M. N. Rusu, vorbind despre aceste lucrări a spus: “În toate aceste lucrări este o violentă căutare a spiritului sacru – de aici și monumentalitatea, de aici și ceea ce a căutat și Brâncuși, muzicalitatea operei de artă, acea muzică a sferelor... În aceste lucrări cu margini zimțate, modul în care sunt puse culorile, cum sunt asamblate și această zimțologie produce vibrații, așa cum produce și linia și curba lui Brâncuși.”

Datorită culorilor fluorescente cu care sunt pictate, aceste structuri își schimbă aparența, în funcție de iluminarea lor. Astfel, în lucrările sale recente, Viorica Colpacci trece de la o artă sensibilă, la calitatea luminii, la arta luminii. Folosind tehnici și tehnologii moderne, ea crează o artă religioasă nouă, integrându-se în tendința internațională de reconsiderare a religiei în arta contemporană. Combinând asamblajul, *ready made* și intarsia cu fabricarea oțelului în care folosește sudura cu oxiacetilenă MIG sau TiG, alături de lumina electrică, neon, LED, dar și materiale tradiționale – bronz, cupru, sticlă și foiță de aur, etc., artista a creat un limbaj propriu, de neconfundat. În lucrările sale se întâlnesc simboluri creștine și universale ca punctul, cercul și crucea, simboluri numerice și simboluri personale. Folosind o metodă hermeneutică, artista conferă unei lucrări diferite straturi de semnificații ce trebuie decodificate.

Vorbind despre lucrarea *Cosmogonie*, ea spune: “Această lucrare are ca sursă de inspirație atât concepția medievală a genezei cât și cosmologia contemporană. Compozițional, lucrarea pornește de la un punct care pentru mine, ca și pentru misticii medievali, este indivizibil, început și sfârșit în el însuși, punctul generativ al cercului ca simbol al universului. El este reprezentarea divinității. Această concepție a punctului coincide în cosmologia modernă, în teoria relativității, ca și în teoria Big-Bang-ului, cu așa numitul punct de singularitate, considerat originea universului. Din acest punct, care în lucrarea mea este un punct de lumină, pornește și la acest punct se întoarce totul. În jurul lui, simboluri ale Trinității completează și întăresc ideea genezei. Într-o altă lucrare, intitulată *Stea ascendentă*, în jurul punctului central se formează câteva cercuri luminoase concentrice, ca niște aureole successive. Punctul central de lumină este așezat la locul de intersecție al brațelor unei cruci luminoase și este înconjurat de o coroană de spini. Cred că nu trebuie să mai spun că aceste elemente simbolice, alături de simbolurile numerice prezente în compoziție, sugerează *Răstignirea*, aceasta fiind de fapt semnificația majoră a lucrării.”

Vorbind despre lucrarea *Cosmogonie*, Teofil Roll a spus: “...este o viziune cosmogenică despre sursa și începutul lumii, care se proiectează și se expandă în univers. Segmentul de cerc, brâul din partea de jos a lucrării este ca o dantelă în metal, fiecare amănunt implicând o muncă de bijutier. Ea este o structură complexă

Viorica Colpacci, *Stea Ascendentă*, înălțime 96 inches

ce reprezintă însăși complexitatea fenomenului vieții, aspirația autoarei fiind de a figura esența reprezentării lumii.”

Despre aceeași lucrare M. N. Rusu a spus: “...aceasta este o parabolă a creației, foarte decorativă, dar când este luminată își produce o stare de sacralitate, o stare care te paralizează, ca și *Pietà* a lui Michelangelo care te paralizează și nu mai vezi trupul, nu mai vezi mama, ci vezi numai un spirit care te pătrunde și te emoționează”. Iar despre lucrarea *Stea ascendentă*: “... când am văzut crucea luminată am rămas încremenit ... E o sinteză a tot ce a făcut ea, de la arta focului, la arta luminii ... Creația Vioricăi Colpacci este fenomenală și unică în spațiul cultural românesc și eu cred că și în spațiul universal.”

Lucrările Vioricăi Colpacci transcend suprafața materială și crează o atmosferă tainică, mistică, care te îndeamnă să reflectezi asupra creației, sacrificiului suprem și prezenței divinității în univers.